

[Krag.]

her har fremhævet, er overordentlig beklageligt.

Jeg har jo i de foregaaende Rigsdags-samlinger stillet Forslag, som havde til Hensigt at sætte en Bremse paa hele denne Udvikling, og jeg maa beklage, at det af forskellige samvirkende Aarsager ikke er lykkedes at naa Maalet. Jeg imødeser derfor ogsaa med Forventning Udformningen af de Planer, som den højtærede Socialminister har oplyst at han plejer, og som gaar ud paa at tilrettelægge hele Forsørgelseslovgivningen paa en saadan Maade, at Hjælpekassessystemet kan blive fjernet af denne Lovgivning. Jeg anser nemlig paa Baggrund af den Udvikling, der er foregaaet, dette for absolut tvingende nødvendigt, ikke blot af økonomiske Grunde, men ogsaa af moralske, af etiske Grunde, thi Hjælpekasselovgivningen betyder i Virkeligheden, at vor sociale Lovgivning er forsynet med en Ventil, som giver efter for selv det svageste Tryk, saaledes at al Lovbegrænsning af sociale Ydelser slipper ud gennem den.

Forholdet er jo det, at de sidste 15 Aars Agitation har ændret Befolkningens Mentalitet overfor Modtagelsen af offentlig Hjælp. Ja, den højtærede Socialminister lægger Hovedet paa Siden og ser tvivlende ud; men jeg kan forsikre ham om, at dette er ubetinget Tilfældet. Det er en Erfaring, som man rundtom, hvor man har med Administration af denne Støtteform at gøre, bogstaveligt talt daglig gør. Og Følgen er denne: de overordentlig store Krav, som gennem denne Lovgivning rejses til de offentlige Kasser som Følge af den mindskede Selvhjælpsevillie, som er fulgt i denne Lovgivnings Spor i talstærke Befolkningsslag. Og det er, som sagt, en Virkning, hvis moralske Karakter er en saadan, at det er nødvendigt, at man standser Kilden til hele denne Udvikling, og jeg vil hilse med Glæde, om den højtærede Ministers Bestræbelser herfor maatte lykkes, idet jeg naturligvis i øvrigt forbeholder mig Prøvelsen af den Vej, han agter at følge, og af de Udgifter, som med den Lovgivning, han vil foreslaa, vil indtræde.

Altsaa, hele denne Sag trænger efter min Mening til en nøje Undersøgelse, først og fremmest for at faa Klarhed paa Arbejdsløshedens Indflydelse paa denne kolossale Udgiftsforøgelse, og heraf maa det saa fremgaa, om man skal følge den Vej, som det forelagte Forslag anviser, eller man skal følge den Vej, som man kom ind paa i Loven af 4. April 1928, hvorefter 1 Mill. Kr. af Arbejdsløshedsfonden stilledes til

Raadighed til Fordeling blandt Kommunerne efter i Loven fastsatte Fordelingsregler. Maatte det vise sig, at Arbejdsløsheden er Hovedfaktoren, ja, saa forekommer det mig, at den Vej, som er fulgt i den nævnte Lov, er naturligere end den, den højtærede Minister her stiller Forslag om. Desuden har Loven af 4. April 1928 jo ogsaa den Fordel i Sammenligning med det Lovforslag, som her foreligger, at man den Gang vidste, hvorfra Pengene kunde tages; det ved den højtærede Socialminister jo for denne Lovgivnings Vedkommende som for sine andre sociale Forslags Vedkommende desværre ikke noget om; og det er dette, som i Virkeligheden bringer Behandlingen af disse Lovforslag til i høj Grad at svæve i Luften.

Men vi fra mit Partis Side er altsaa rede til at tage denne Sag op til en saglig Prøvelse. Vi haaber, at denne Undersøgelse, som jeg lige har omtalt som ønskelig, vil kunne iværksættes, og for saa vidt Lovforslaget foreslaas henvist til et Udvalg, er vi selvfølgelig rede til der at deltage i Sagens saglige Behandling.

Carlsen-Skiødt: Naar jeg skal knytte nogle faa Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag, vil jeg kunne fatte mig i stor Korthed. Forslaget gaar ud paa, at det Beløb af 250 000 Kr., som ved Loven af 1913 er stillet til Raadighed fra Statskassens Side som Bidrag til Kommunernes Tilskud til Hjælpekasserne, forøges for det forrige Finansaar, 1928—29, til 1½ Mill. Kr. Jeg skal straks sige, at under den Form vil det konservative Folkeparti ikke kunne medvirke til Lovens Gennemførelse. Sagen er den, at for det første skal Loven have tilbagevirkende Kraft, og vi er fra konservativ Side af den Formening, at naar Hjælpekasserne var paa det rene med, hvilke Beløb de kunde regne med, saa maatte Administrationen foretages i Henhold hertil, og en Overskridelse kunde ikke ventes dækket eller aflastet ved et forøget Tilskud. Det er i det hele taget noget, man efterhaanden er kommet stærkt ind paa i hele vor Administration — det gælder Byggeforetagender, det gælder Drift af Statsvirksomheder o. s. v. —, at man bare foretager Overskridelser i Tillid til, at man senere fra Statens, fra Rigsdagens Side er villig til at være med til at dække saadanne Overskridelser. Jeg er af den Formening, at her bør Rigsdagen sætte ind; og det forekommer mig ogsaa, at der vil være Anledning til at gøre det i dette Tilfælde. Det konservative Folkeparti ønsker i alt Fald meget bestemt at udtale, at